

Hospodársky rast na Kube sa spomalil na 4,3 %

Prezident Raúl Castro 27. decembra 2008 oznámil, že kubánske štátne financie „jednoducho nevychádzajú“ a oznámil opatrenia na zníženie výdavkov. Stalo sa tak po tom ako Kuba v roku 2008 zaznamenala ekonomický rast 4,3%, čo predstavuje polovicu vládou očakávaného rastu.

Castro vo svojom prejave v parlamente povedal, že skrátil rozpočet na zahraničné cesty o polovicu, čo sa podľa všetkého dotkne každého ministra, ako aj vrcholných predstaviteľov v štátnych podnikoch. Zároveň oznámil aj zníženie vládou platených mimoriadnych dovoleniek, ktoré sa používajú ako forma odmeny pre zamestnancov.

Bez uvedenia konkrétnych čísel úrady oznámili, že v roku 2008 Kuba prekročila výdavky o 6,7%, čo viedlo k vytvoreniu deficitu, ktorý treba podľa prezidenta Castra vyrovnať.

„Musíme byť realisti a prispôbiť naše sny reálnym možnostiam,“ uviedol. „To znamená byť v súlade so socialistickým princípom každému podľa jeho práce. Výhody musia byť prísne limitované aby sa zabezpečilo, že všetci občania sú si rovní.“

Castro nahradil na poste prezidenta chorľavého 82-ročného brata vo februári 2008. Od svojho nástupu vyzýval vo vláde za ťahovanie opaskov. S prvým oznámením konkrétnych opatrení však prišiel až teraz. Zrušením mimoriadnych dovoleniek sa podľa Castra podarí ušetriť ročne 60 miliónov USD.

Oznámenie skrátenia rozpočtu na zahraničné cesty šokovalo príbuzných a rodiny tých, pre ktorých sú takéto zahraničné cesty súčasťou ich zamestnania. Znamená to pre nich menej dolárov, eur, či všetkého od módneho oblečenia po najnovšie DVD, ktoré na ostrove nemožno zohnať a ktoré im nosili príbuzní zo zahraničných ciest.

Castro tiež oznámil, že uvažuje nad vytvorením nového kontrolného úradu, ktorý by mal na starosti dohľad nad štátnymi výdavkami.

Návrhy prišli potom, čo minister hospodárstva José Luis Rodríguez, ktorý pôvodne odhadoval rast hospodárstva v roku 2008 na 8% uviedol, že krajina uzatvára jeden z najťažších ekonomických rokov od pádu ZSSR, čo podľa Rodriguéza spôsobili drahý dovoz potravín a tri zničujúce hurikány.

Rodriguéz prisľúbil zrušenie „neodôvodnených dotácií“ platových „deformít“ a iných výdavkov. Ekonomický rast na rok 2009 odhaduje na 6%.

Rodriguéz zároveň upozornil, že 7% rastom exportu a 6,6% percentným rastom výdavkov na štátnu infraštruktúru Kuba predbehla väčšinu krajín a to aj v čase globálnej finančnej krízy.

Rozvoj „je stále vysoko signifikantný vo svete, v ktorom prevládajúce kapitalistické mocnosti nielenže nedokážu zastaviť obrovské prepady v ich ekonomikách, ale nemajú ani poňatia kedy sa kríza skončí,“ povedal Rodriguéz v parlamente.

Poslanci jednohlasne prijali zákon o zvýšení veku odchodu do dôchodku o päť rokov, na vek 60 rokov pre ženy a 65 rokov pre mužov. Zámerom je zvýšiť produktivitu práce a znížiť výdavky na dôchodky v rapídne starnúcej populácii. Zákon vyžaduje odpracovanie najmenej 30 rokov pred odchodom do dôchodku. Zvýšenie dôchodkového veku sa bude zavádzať postupne v období šiestich rokov od roku 2009.

Komunistická Kuba bola relatívne izolovaná od svetovej úverovej bubliny. Má len niekoľko zahraničných dlhov, najmä z pôžičiek od spojeneckých krajín vrátane Číny a Ruska, ktoré umožňujú meškание so splátkami.

Kubánska vláda však do výpočtu hrubého domáceho produktu zarátava aj výdavky štátu na zdravotnú starostlivosť, vzdelávanie, dopravu a prídelové potraviny. To znamená, že údaj reflektuje verejné výdavky, nielen ekonomickú aktivitu ako je tomu všade inde vo svete.

Hurikány Gustav, Ike a Paloma spôsobili v roku 2008 na Kube škody na majetku najmenej vo výške 10 miliárd USD, desaťtisíce obyvateľov zostalo bez domova, hektáre zatopenej poľnohospodárskej pôdy a rast drahého dovozu potravín a palív.

Podľa Raúla de la Nueza, ministra zahraničného obchodu, dovoz v roku 2008 narástol o 44 %, zatiaľ čo export rástol len o 7 %.

Podľa Rodriguéza klesol predaj niklu, najdôležitejšej kubánskej exportnej komodity, v roku 2008 o 250 miliónov USD. Ťažba ropy a plynu narástla o 1,6%.

Kubánsky turistický ruch sa po dvojročnom prepade zotavil a v roku 2008 Kuba privítala rekordných 2,35 milióna návštevníkov zo zahraničia. Mnoho turistov si kupuje relatívne lacné all-inclusive dovolenky, ktoré sa naďalej predávajú napriek celosvetovému spomaleniu ekonomiky.

Zdroj: Miami Herald

Stovky Kubáncov sa chcú stať Španielmi

Státisíce potomkov po Španieloch, ktorí sa dostali do politického exilu, môžu od 29. decembra 2008 požiadať o španielske občianstvo. Umožňujú to ustanovenia španielskeho zákona, ktorého zámerom je odškodnenie za nespravodlivosti v minulosti.

Stovky ľudí vytvorili od štvrtka 25. decembra v Havane rad pred Veľvyslanectvom Španielskeho kráľovstva, aby získali potrebné formuláre k podaniu žiadosti o španielske občianstvo.

Odhaduje sa, že oprávnených získať španielske občianstvo môže byť približne 200 tisíc Kubáncov žijúcich na ostrove.

Na juhu Floridy žije približne 1,3 milióna naturalizovaných občanov USA hispánskeho pôvodu. Podľa Santiaga Cabañasa, španielskeho generálneho konzula v Miami, môžu o španielske občianstvo požiadať tisíce ľudí, najmä z komunit Kubáncov a Venezuelčanov.

Predpokladá sa, že výhody na základe „Zákona o vnukoch“ sa môžu týkať približne 500 tisíc až milióna ľudí po celom svete. Zákon bol prijatý v decembri 2007 a priznáva právo na španielske občianstvo potomkom Španielov, ktorí museli odísť do exilu z politických dôvodov.

Španielska občianska vojna v 30. rokoch 20. storočia a po nej nasledujúce obdobie diktatúry Franca, vyhnali desaťtisíce Španielov do exilu, najmä do krajín Latinskej Ameriky ako je Kuba, Mexiko a Venezuela.

Zdroj: Miami Herald